

¹⁰ *Milieu en Huishouden*. Voorlichting over milieu-voorlichting, een handvol tips en achtergrondinformatie. Amsterdam, Milieu en Huishouden, 1985.

¹¹ *S. Spijkers-Zwart*. De Huishouding, een oriënterende studie naar de toepasbaarheid van concepten en theorieën in niet-Westerse samenlevingen. Vakgroep Huishoudkunde LH, Wageningen, 1973.

¹² *A. H. Maslow*. Motivatie en persoonlijkheid. Lenniscaat, Rotterdam, 1972.

¹³ *K. de Vré*. Niemand laat de ijskastdeur toch één minuut openstaan?! Interview met *D. Aldershof* en *H. Kanis*, Trouw 28-6-1984.

¹⁴ *Stanford Research Instituut*. Seven To morrows, USA, 1982.

¹⁵ *Nederland Gifvrij*. Bodemverontreiniging: wordt je er niet ziek van dan wordt je er wel gek van. Documentatiemap Nederland Gifvrij, Utrecht, 1984.

¹⁶ *W. Leiss*. Grenzen aan de bevrediging. Verkorte, vertaalde versie in *Ekologie* 1980, nrs 4, 5, 6.

¹⁷ *I. Illich*. Naar een nieuwe levensstijl. Het Wereldvenster, Baarn, 1973.

¹⁸ *C. Presvelou*. Meer dus ook beter? Wageningen, LH 1980.

¹⁹ *W. van Dieren* (red.). Groene Economie, Centrum voor Energiebesparing, Delft, 1983.

²⁰ *M. M. A. Brunt*. Milieubesparend huishouden. Reeks Natuur en Milieu no. 18, Stichting Natuur en Milieu Utrecht, 1983.

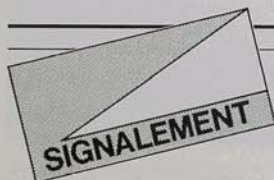
²¹ *E. R. Koch*. Praktisch milieubeheer in en om het huis. Milieu Defensie, Amsterdam, 1985.

²² *C. S. Buizer-Brussé* en *G. J. Casimir*. Emancipatie, doodsteek of injectie voor het huishoudkundeonderwijs. Vakblad voor Huishoudkunde 1979, no. 2 p. 43-45.

²³ *I.S.P. Stadsontwerp & Milieu (SOM)*. Vakgroep Landschapkunde en ekologie, afdeling bouwkunde/centrum technische milieukunde TH Delft, 3e druk, 1980.

Correspondentieadres

Gerard I. J. M. Zwetsloot, Veiligheidsinstituut, Postbus 5665, 1007 AK Amsterdam.

Verhuizingen op een rij

Dr. J. J. Harts en *dr. L. Hingstman*, 1986 (proefschrift). Verhuizingen op een rij. Koninklijk Nederlands Aardrijkskundig Genootschap/Geografisch Instituut der RUU. Handeseditie: ISBN 90 6809 022 4. Prijs f 38,50.

Verhuizen is een alleedaags verschijnsel. Maar er bestaan grote verschillen tussen de Nederlanders in het aantal keren dat zij verhuizen. Ook de opeenvolging van het soort huizen (wooncarrière) en aantal steden en dorpen waar men gewoond heeft, is per persoon anders. In deze studie hebben de onderzoekers de oorzaken van deze verschillen onderzocht.

Jaarlijks verandert meer dan 10% van de Nederlanders van woonadres. Er zijn mensen die om de haverklap verhuizen, maar men treft ook zeer "honkvaste" personen aan, die al heel lang in hetzelfde huis wonen. De achtergronden van deze verschillen zijn opgespoord door van personen uit een steekproef nauwkeurig vast te stellen, hoeveel keer zij vanaf hun geboorte al zijn verhuisd.

Mensen blijken meestal een lange periode in hetzelfde huis te wonen en dan in een korte periode een aantal keren achter elkaar te verhuizen. Dat hangt vooral samen met een levensfase waarin zij zich bevinden. De schatting is dat de "gemiddelde Nederlander" zo'n vijf woningen heeft bewoond. De meeste adressen liggen dicht bij elkaar. Veel mensen blijven altijd in hun geboorteplaats wonen.

Maar er kan eigenlijk niet van de "gemiddelde Nederlander" worden gesproken. Er zijn opvallende verschillen tussen mensen met verschillende opleidingsniveaus en verschillende inkomens. "Rijkere" verhuizen bijna twee keer zo vaak en dikwijls over langere afstanden aldus de onderzoekers. Hun wooncarrière ziet er ook anders uit. Bij hun trouwen beginnen zij relatief veel in een flat en tien jaar later wonen zij bijna allen in een ruime eengezinswoning. De mensen uit lagere inkomensgroepen beginnen relatief veel met wonen in een kleine 1 of 2-kamerwoning en tien jaar later wonen zij dikwijls in een flat of bovenhuis of een kleine eengezinswoning.

Uit het onderzoek van *drs. Harts* en *drs. Hingstman* blijkt dat men in het algemeen heel dichtbij naar een andere woning zoekt. Dan kan men in de vertrouwde omgeving blijven wonen en de contacten met familie en vrienden aanhouden. Omdat de overheid ernaar streeft om meer huishoudens naar passende woonruimte te laten doorstromen menen de onderzoekers dat dit bevorderd kan worden door een gevarieerd aanbod van grote en kleine woningen in een zelfde wijk.